

Poznań, dnia 26 października 2020 r.

Oświadczenie

Zespołu Poznańskiego Centrum Praw Człowieka Instytutu Nauk Prawnych PAN

w sprawie

rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 października 2020 r. (K 1/20)

Zespół Poznańskiego Centrum Praw Człowieka Instytutu Nauk Prawnych PAN wyraża stanowczy sprzeciw wobec wydanego w dniu 22 października 2020 r. rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego w sprawie o sygn. akt K 1/20. Trybunał Konstytucyjny, w którego składzie zasiadły osoby niezgodnie z prawem powołane na urząd sędziów TK, stwierdził w nim, że przepis art. 4a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. z 1993 r. Nr 17, poz. 78 ze zm.), który dotyczy jednej z trzech przesłanek dopuszczalności przerwania ciąży, jest niezgodny z art. 38 w zw. z art. 30 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Uregulowanie przesłanek dopuszczalności przerwania ciąży było wyrazem „kompromisu” osiągniętego niemal 30 lat temu. „Kompromisu”, który i tak skutkował obowiązywaniem w Polsce jednej z najbardziej restrykcyjnych ustaw wyznaczających zakres dopuszczalności przerywania ciąży w Europie.

Trybunał Konstytucyjny, nieposiadający legitymacji demokratycznej, wydając przedmiotowe rozstrzygnięcie, nie tylko wkroczył w kompetencje ustawodawcy, ale również przekroczył granice dokonywania oceny prawnej, arbitralnie narzucając całemu społeczeństwu światopogląd określonej jego części i tym samym skazując wszystkie Polki oraz ich najbliższych na cierpienie psychiczne i fizyczne związane z przymusem urodzenia dzieci z poważnymi, niejednokrotnie śmiertelnymi wadami lub schorzeniami.

W świetle międzynarodowych standardów ochrony praw człowieka każdy powinien mieć możliwość decydowania o sobie, w szczególności w tak wrażliwym aspekcie jak prawa reprodukcyjne, a dostęp do badań prenatalnych oraz zabiegów bezpiecznego przerywania ciąży stanowi gwarancję ochrony praw kobiet, w tym prawa do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego oraz ochrony przed przemocą i dyskryminacją, torturami oraz innym okrutnym, niehumanitarnym i poniżającym traktowaniem.

Rozstrzygnięcie Trybunału Konstytucyjnego w sposób rażąco łamie podstawowe prawa człowieka. Fakt wydania go w europejskim państwie, przynależącym do międzynarodowych systemów ochrony praw człowieka, uznajemy za kolejne świadectwo odwracania się obecnych władz państwa polskiego od absolutnie fundamentalnych zasad i wartości chroniących godność człowieka. Jednocześnie sposób i moment rozstrzygnięcia tej niezwykle wrażliwej sprawy jest kolejnym uderzeniem w dobro wspólne, jakim jest państwo gwarantujące równą ochronę praw wszystkim obywatelom, niezależnie od ich światopoglądu.

Zespół Poznańskiego Centrum Praw Człowieka Instytutu Nauk Prawnych PAN:

Dr Katarzyna Sękowska-Kozłowska
Dr Aleksandra Gliszczyńska-Grabias
Dr Grażyna Baranowska
Dr Anna Hernandez-Połczyńska

Mgr Joanna Grygiel
Mgr Łukasz Szoszkiewicz
Prof. zw. dr hab. Roman Wieruszewski

